

WYROBY CHEMII GOSPODARCZEJ	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-79
	Środki do pielęgnacji powierzchni z drewna, skór i tworzyw sztucznych	6152-01
	Podstawowe metody badań	Zamiast ¹⁾
		Grupa katalogowa XIV 19

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są podstawowe metody badań środków do pielęgnacji powierzchni z drewna, skór i tworzyw sztucznych.

1.2. Rodzaje metod badań

- a) sprawdzanie wyglądu opakowania,
- b) sprawdzanie prawidłowości znakowania,
- c) sprawdzanie szczelności opakowania jednostkowego,
- d) oznaczanie wyłaczalności z tuby,
- e) sprawdzanie zapachu,
- f) sprawdzanie wyglądu wyrobu,
- g) sprawdzanie rozcieralności,
- h) oznaczanie zawartości wyrobu w opakowaniu jednostkowym,
 - i) oznaczanie penetracji,
 - j) sprawdzanie barwy,
 - k) sprawdzanie krycia,
 - l) oznaczanie trwałości wybarwienia,
 - ł) oznaczanie czasu wysychania,
 - m) sprawdzanie samopołysku,
 - n) oznaczanie połysku,
 - o) oznaczanie zwilżalności,
 - p) oznaczanie przylepności do filmu woskowego,
 - r) oznaczanie odporności na działanie wody,
 - s) oznaczanie pH,
 - t) oznaczanie zawartości substancji nielotnych,
 - u) oznaczanie temperatury kropleń,
 - w) sprawdzanie odporności na działanie temperatur,
 - x) sprawdzanie właściwości czyszczących,
 - y) oznaczanie temperatury zapłonu,
 - z) oznaczanie zawartości wody.

1.3. Określenia

1.3.1. wyciek — wydzielanie się z wyrobu składników w postaci zacieków lub wykwitów na opakowaniu jednostkowym.

1.3.2. samopołysk — występowanie połysku bez polerowania bezpośrednio po wyschnięciu warstwy wyrobu naniesionego na odpowiednie podłoże.

1.3.3. podłoże wzorcowe. Do przeprowadzania badań należy stosować odpowiednie podłoże zgodnie z przez-

naczeniem wyrobu o wymiarach 20 × 20 cm:

- a) dla wyrobów do pielęgnacji obuwia
 - skórę boksową wg PN-74/P-22225,
 - skórę welurową wg PN-73/P-22228,
- b) dla wyrobów do pielęgnacji podłóg
 - płytki PCV klasa I wg PN-75/B-89001, jedno-barwne, najlepiej czarne,
 - deszczułki dębowe, klasa I wg PN-73/D-94002,
 - płytki ceramiczne, gatunek I wg PN-78/B-12032, czarne lub białe,
- c) dla wyrobów do pielęgnacji mebli nie podaje się podłoża wzorcowego ze względu na dużą różnorodność wykończeń powierzchni meblowych; badania należy przeprowadzać na powierzchniach, do pielęgnacji których producent deklaruje wyrób.

2. METODY BADAŃ

2.1. Sprawdzanie wyglądu opakowania należy wykonać przez oględziny.

2.2. Sprawdzanie prawidłowości znakowania należy wykonać przez oględziny.

2.3. Sprawdzanie szczelności opakowania jednostkowego

2.3.1. Sprawdzanie szczelności opakowania jednostkowego wyrobu o konsystencji stałej. Trzykrotne potrząśnięcie opakowaniem wraz z zawartością nad kawałkiem papieru białego lub czarnego, w zależności od barwy wyrobu, nie powinno pozostawiać widocznych na papierze pyłów lub kawałków wyrobu.

2.3.2. Sprawdzanie szczelności opakowania jednostkowego wyrobu o konsystencji mazistej wykonać przez badanie ubytku masy w opakowaniach zamkniętych po upływie 24 h w następujący sposób: sprawdzić, czy na zewnętrznej stronie opakowania jednostkowego, fabrycznie zamkniętego nie występują zacieki, wykwit lub zabrudzenia, następnie wytrzeć je starannie szmatką i zważyć:

- w przypadku masy brutto poniżej 100 g — na wadze analitycznej z dokładnością do $\pm 0,001$ g,
- w przypadku masy brutto powyżej 100 g — na wadze technicznej z dokładnością do $\pm 0,1$ g.

BN-71/6152-01, BN-72/6153-01, BN-71/6153-02
w zakresie metod badań.

Zgłoszona przez Krajowy Związek Spółdzielni Chemicznych CHEMIX
Ustanowiona przez Prezesa Zarządu Krajowego Związku Spółdzielni Chemicznych CHEMIX dnia 15 listopada 1979 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1980 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 1/1980 poz. 3)

Pozostawić opakowanie w miejscu nieprzewiewnym, w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$. Po upływie 24 h zważyć ponownie z taką samą dokładnością.

Ubytek masy wyrobu (X_1) obliczyć w procentach wg wzoru

$$X_1 = \frac{(m_1 - m_2) 100}{m_1} \quad (1)$$

w którym:

m_1 — masa opakowania jednostkowego z zawartością na początku pomiaru, g,

m_2 — masa opakowania jednostkowego z zawartością po 24 h, g.

Opakowanie jednostkowe uważa się za szczelne, jeżeli na zewnętrznej stronie nie ma zacieków, wykwitów lub zabrudzenia i ubytek masy jest zgodny z wymaganiami norm przedmiotowych na poszczególne wyroby.

2.3.3. Sprawdzanie szczelności opakowania jednostkowego wyrobu o konsystencji płynnej wykonać na próbkach, które uprzednio, przez co najmniej 24 h znajdowały się w temperaturze pokojowej. Przed przystąpieniem do badania zawartości — „upłynnić” — przez wstrząsanie. Sprawdzić, czy na zewnętrznej stronie opakowania jednostkowego, fabrycznie zamkniętego nie występują zacieki. Następnie ostrożnie wytrzeć je szmatką i umocować w pozycji pionowej zamknięciem w dół, np. za pomocą łapy i statywu laboratoryjnego, nad kawałkiem czystej i suchej bibuły do sączenia. Po upływie 15 min sprawdzić wygląd podłożonej bibuły oraz zamknięcia. Opakowanie nie powinno wykazywać śladów wyciekania zawartości. W przypadkach wątpliwych należy dotknąć zamknięcie paskiem bibuły do sączenia.

2.4. Oznaczanie wytlaczalności z tuby wykonać wg BN-74/6146-01, 03.

2.5. Sprawdzanie zapachu wykonać organoleptycznie, bezpośrednio po otworzeniu opakowania jednostkowego, które uprzednio przez co najmniej 24 h znajdowało się w temperaturze pokojowej oraz w trakcie wykonywania następnych badań.

2.6. Sprawdzanie wyglądu wyrobu

2.6.1. Sprawdzanie wyglądu wyrobu o konsystencji stałej wykonać przez oględziny. Oceniać wyrób bezpośrednio po wyjęciu z opakowania jednostkowego. Jednorodność sprawdzać w całej masie wyrobu (bryły należy uprzednio rozdrobnić).

2.6.2. Sprawdzanie wyglądu wyrobu o konsystencji maźistej wykonać przez oględziny. Oceniać próbki przechowywane uprzednio co najmniej przez 12 h w temperaturze pokojowej. Jednorodność wyrobu należy sprawdzać również w trakcie przygotowywania próbki do badań fizykochemicznych. W przypadku gdy opakowanie jednostkowe stanowi tuba, należy ją ostrożnie przeciąć wzdłuż ścianki bocznej, a na końcu równoległe do kołnierza tuby, po czym odchylić ścianki i odsłonić zawartość.

2.6.3. Sprawdzanie wyglądu wyrobu o konsystencji płynnej wykonać przez oględziny wyrobu bezpośrednio w opakowaniu jednostkowym, przechowywanym uprzednio przez co najmniej 12 h w temperaturze po-

kojowej, oraz przy sporządzaniu próbki do badań fizykochemicznych.

W przypadku opakowania jednostkowego z nieprzeźroczystego materiału, należy badanie wykonać przelewając zawartość opakowania do przezroczystego naczynia.

2.7. Sprawdzanie rozcieralności. Nanieść badany wyrób zgodnie ze sposobem użycia na wzorcową powierzchnię, oceniając przy rozprawdaniu, czy rozprawdza się łatwo, pozostawiając równomierną i jednorodną powłokę.

2.8. Oznaczanie zawartości wyrobu w opakowaniu jednostkowym

2.8.1. Oznaczanie zawartości deklarowanej wyrobu w jednostkach wagowych w opakowaniu jednostkowym. Opakowanie jednostkowe wraz z zawartością zważyć na wadze analitycznej w przypadku masy brutto poniżej 100 g, z dokładnością do $\pm 0,001$ g lub na wadze technicznej w przypadku masy brutto powyżej 100 g z dokładnością do $\pm 0,1$ g, a następnie opróżnić, zachowując wyjętą zawartość do przygotowania próbek do badań fizykochemicznych. Dokładnie oczyścić i wytrzeć, po czym ponownie zważyć z w/w. dokładnością. Zawartość wyrobu (X_2) obliczyć wg wzoru

$$X_2 = m_3 - m_4 \quad (2)$$

w którym:

m_3 — masa opakowania jednostkowego wraz z zawartością, g,

m_4 — masa opakowania jednostkowego, g.

2.8.2. Oznaczanie zawartości deklarowanej wyrobu w jednostkach objętościowych w opakowaniu jednostkowym wykonać metodą „na wylew” lub na „wlew”, z próbek przechowywanych uprzednio w temperaturze pokojowej przez 12 h.

a) **Metoda „na wylew”.** Zawartość opakowania jednostkowego przelać do cylindra pomiarowego odpowiedniej pojemności, pozwalając na obciekanie płynu z opakowania przez 15 min. Odczytać objętość z dokładnością do 0,5 podziałki użytego naczynia pomiarowego. Objętość między podziałkami nie może być większa niż:

1 cm^3 — przy zawartości opakowania do 100 cm^3 ,

2 cm^3 — przy zawartości opakowania do 250 cm^3 ,

5 cm^3 — przy zawartości opakowania powyżej 250 cm^3 .

Zawartość opakowania użyć do przygotowania próbek do badań fizykochemicznych.

b) **Metoda „na wlew”.** Na przezroczystym opakowaniu jednostkowym zaznaczyć poziom napełnienia. Po opróżnieniu (zawartość opakowania użyć do przygotowania próbek do badań fizykochemicznych) opakowanie umyć i wysuszyć, następnie napełnić wodą do oznaczonego uprzednio poziomu za pomocą odpowiednich naczyń pomiarowych kalibrowanych na „wylew” (biurety, pipety, cylindry).

2.9. Oznaczanie penetracji wykonać za pomocą penetrometru przy użyciu stożka, bezpośrednio w opa-

kowaniu jednostkowym, które powinno co najmniej przez 12 h przed pomiarem znajdować się w pomieszczeniu o temperaturze pokojowej, a na 4 h przed wykonaniem badania w temperaturze $25 \pm 1^\circ\text{C}$. W każdym opakowaniu można wykonać trzy oznaczenia. Nakłucia muszą znajdować się co najmniej 10 mm od brzegu opakowania.

Za wynik przyjąć średnią arytmetyczną pomiarów, różniących się między sobą nie więcej niż o 10.

2.10. Sprawdzanie barwy wykonać przez oględziny wyrobu w opakowaniu jednostkowym, w trakcie przygotowywania próbek do badań fizykochemicznych oraz rozmazów wykonywanych na papierze kredowym wg PN-75/B-50401 w następujący sposób: 0,15 g badanego wyrobu rozsmarować palcem równomiernie na powierzchni 50 cm^2 (szablon), a następnie sprawdzić barwę przez oględziny. Należy wykonać trzy rozmazy. Barwa ma być jednolita oraz zgodna z deklarowaną.

Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się. Przygotowane rozmazy zachować do dalszych badań.

2.11. Sprawdzanie krycia

2.11.1. Sprawdzanie krycia wyrobu o konsystencji stałej. Należy narysować badanym wyrobem linię o szerokości $2 \div 3 \text{ mm}$ na papierze kredowym wg PN-75/P-50401 lub w przypadku wyrobów sproszkowanych rozproszyc palcem 0,01 g wyrobu na powierzchni 10 cm^2 tego papieru. Otrzymane w ten sposób próbki należy nakrywać kawałkami kalki kreślarskiej wg BN-71/7324-01, przytrzymując je z dwóch stron palcami. Powierzchnię kalki oświetlić lampą biurową z żarówką 100 W ze szkła przezroczystego, umieszczoną pionowo nad próbką w odległości 50 cm. Sprawdzić, przez oględziny, po nałożeniu ilu warstw kalki linia lub plama staje się niewidoczna. Badania przeprowadzić na 3 różnych próbkach. Za wynik należy przyjąć liczbę warstw kalki powtarzającą się, przy której linia lub plama stała się niewidoczna.

Krycie wyrobów białych należy sprawdzać na czarnym papierze.

2.11.2. Sprawdzanie krycia wyrobu o konsystencji maziastej i półpłynnej należy wykonać na rozmazach wykonanych wg 2.10 po ich wyschnięciu. Wysuszone rozmazy należy nakrywać kawałkami kalki kreślarskiej wg BN-71/7324-01, przytrzymując ją z dwóch stron palcami. Dalej należy postępować wg 2.11.1.

2.11.3. Sprawdzanie krycia wyrobu o konsystencji płynnej. Na kawałek bibuły do sączenia wg BN-74/7327-04 nanieść pipetą 3 krople badanego wyrobu, a po ich wyschnięciu należy nakrywać je kawałkami kalki kreślarskiej wg BN-71/7324-01, przytrzymując ją z dwóch stron palcami. Dalej należy postępować wg 2.11.1.

2.12. Oznaczanie trwałości wybarwienia

2.12.1. Oznaczanie odporności na ścieranie suche. Badaną próbkę wyrobu nanieść zgodnie ze sposobem użycia na odpowiednie podłoże. Po upływie 2 h i ewentualnym wypolerowaniu, jeżeli sposób użycia tego wymaga, położyć na badanej powierzchni pasek białego płótna o długości 15 cm i szerokości 3 cm, a na nim postawić odważnik o masie podanej w tablicy wymagań normy

przedmiotowej badanego wyrobu. Obciążone płótno pięciokrotnie przeciągać w obie strony na przestrzeni 10 cm, po czym sprawdzić czy nie nastąpiło zabrudzenie płótna. Badanie wykonać na 3 różnych próbkach. Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się.

2.12.2. Oznaczanie odporności na ścieranie mokre należy wykonać analogicznie jak w 2.12.1, stosując płótno wilgotne przygotowane w następujący sposób: płótno namoczyć w wodzie destylowanej, następnie wycisnąć nadmiar wody wkładając kawałki płótna między bibułę do sączenia i obciążając 2 kg odważnikiem w ciągu 30 s.

Za wynik końcowy przyjąć ocenę powtarzającą się z 3 różnych próbek.

2.13. Oznaczanie czasu wysychania. Określić, po jakim czasie od naniesienia wyrobu (zgodnie ze sposobem użycia) na podłoże wzorcowe, powierzchnia tego podłoża jest sucha, tzn. w przypadku wyrobów woskowych daje się łatwo polerować, a w pozostałych, przy dotyku dłonią nie wyczuwa się wilgoci. Oznaczanie wykonać na trzech próbkach. Za wynik przyjąć średnią arytmetyczną.

2.14. Sprawdzanie samopołysku. Badany wyrób nanieść zgodnie ze sposobem użycia na odpowiednie podłoże wzorcowe zmyte uprzednio benzyną i wysuszone. Po upływie czasu wysychania określonego w normie przedmiotowej dla danego wyrobu, sprawdzić przez oględziny czy wystąpił połysk. Badanie wykonać na trzech próbkach. Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się.

2.15. Oznaczanie połysku wykonać na próbkach otrzymanych wg 2.14. Próbki przepolerować flanelą, wykonując 10 ruchów okrężnych, a następnie nakreślić na nich suchym palcem kreskę zgodnie z kierunkiem światła-oko obserwatora, oraz drugą do niej prostopadłą. Połysk ocenić następująco:

bardzo dobry — obie linie niewidoczne,
dobry — widoczna linia równoległa do obserwatora,
dostateczny — obie linie widoczne.

Za wynik należy przyjąć ocenę powtarzającą się.

Próbki pozostawić do badania odporności na działanie wody.

2.16. Oznaczanie zwilżalności. Czarną płytkę szklaną o wymiarach $15 \times 15 \text{ cm}$ przemyć benzyną, a następnie 1-procentowym roztworem wodnym rokaferolu N-8 lub innego związku powierzchniowo czynnego rozpuszczalnego w wodzie, splukać wodą i wysuszyć. Nanieść na płytkę pipetą 0,5 ml badanego wyrobu, a następnie płytkę ustawić pod kątem 45° . Zwilżalność oceniać wg następujących kryteriów:

bardzo dobra — gdy nie ma „zbiegania się” aż do wyschnięcia.

dobra — gdy po 20 s występuje „zbieganie się”,
dostateczna — gdy „zbieganie się” występuje natychmiast.

Badania wykonać na trzech próbkach. Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się.

2.17. Oznaczanie przylepności do filmu woskowego. Badanie należy wykonać na trzech próbkach przygotowanych wg 2.10. Próbki wypolerować flanelą wykonu-

jąc 20 ruchów okrężnych, a następnie ułożyć na powierzchni warstwę waty, układając włókna równolegle do podłoża i obciążyć odważnikiem o odpowiedniej masie, określonej w tablicy wymagań normy przedmiotowej dla danego wyrobu. Po upływie 15 min zdjąć odważnik i watę, a następnie przez lupę 3-krotnie powiększającą obejrzeć, czy na powierzchni pozostały włókna waty. W przypadku ich obecności należy stwierdzić, czy są one trwale przyłączone do powierzchni. W tym celu podnieść próbkę z badanym filmem woskowym na wysokości 5 cm od powierzchni stołu i pionowo opuścić w dół. Czynność tę wykonać trzykrotnie, po czym sprawdzić ponownie przez lupę wygląd filmu woskowego na którym nie powinny być widoczne włókna waty.

Za wynik należy przyjąć masę odważnika, przy którym nie stwierdzono trwale przyłączonych do filmu woskowego włókien waty.

2.18. Oznaczanie odporności na działanie wody

2.18.1. Oznaczanie odporności na działanie wody dla wyrobów wodnorozpuszczalnych i wodnych. Badanie należy wykonać na trzech próbkach przygotowanych wg 2.14. Po przepolerowaniu na powierzchnię badanego filmu woskowego nanieść za pomocą pipety 3 razy po 3 krople wody i pozostawić przez czas określony w tablicy wymagań normy przedmiotowej dla danego wyrobu. Następnie za pomocą kawałka bibuły usunąć wodę i po wyschnięciu powierzchni przetrzeć ją flanelą, wykonując 5 ruchów okrężnych. Na powierzchni nie powinny pozostać widoczne ślady kropeł. Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się.

2.18.2. Oznaczanie odporności na działanie wody dla wyrobów rozpuszczalnych badać na zgodnym z przeznaczeniem uprzednio zmytym benzyną i wysuszonym podłożu wzorcowym. Trzykrotnie nanieść badany wyrób (wyroby stałe nanosić jednokrotnie), każdorazowo po wyschnięciu przepolerować powierzchnię flanelą, wykonując 20 ruchów okrężnych. Po upływie co najmniej 2 h od ostatniego polerowania, nanieść za pomocą pipety 3 razy po 3 krople wody destylowanej. Po czasie określonym w tablicy wymagań normy przedmiotowej dla danego wyrobu, za pomocą bibuły usunąć wodę. Po wyschnięciu powierzchnia powinna pozostać niezmienną lub powrócić do pierwotnego wyglądu po przetarciu flanelą (5 ruchów okrężnych). Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się.

2.19. Oznaczanie pH

2.19.1. Oznaczanie pH bezpośrednio w wyrobie. Oznaczenie należy wykonać na trzech próbkach przy użyciu pehametru lub papierka wskaźnikowego o zwężonym zakresie wskazań.

Za wynik przyjąć średnią arytmetyczną wyników co najmniej dwóch oznaczeń różniących się między sobą nie więcej niż o 0,2.

2.19.2. Oznaczanie pH wyciągu wodnego. W kolbie stożkowej z doszlifowanym korkiem, pojemności 200 cm³, przepłukanej wodą destylowaną, odważyć 2 g wyrobu z dokładnością do ±0,1 g, wlać 100 cm³ świeżo przygotowanej wody destylowanej i zamknąć chłodnicą

powietrzną. Kolbę postawić na wrzącej łaźni wodnej, mieszać zawartość co 30 min. Po 2 h ogrzewania zamknąć kolbę korkiem i intensywnie (postępować ostrożnie — może wysadzić korek) wytrząsać przez 3 min na wytrząsarce lub ręcznie. Po ochłodzeniu do temperatury pokojowej zawartość kolby przesączyć przez bibułę do sączenia, pierwszą część przesączu odrzucić, a w pozostałym oznaczyć pH za pomocą pehametru lub papierka wskaźnikowego o zwężonym zakresie wskazań.

Oznaczanie należy wykonać na trzech próbkach.

Za wynik przyjąć średnią arytmetyczną co najmniej dwóch oznaczeń różniących się między sobą nie więcej niż o 0,2.

2.20. Oznaczanie zawartości substancji nielotnych. W parownicy szklanej pojemności 50 cm³, wysuszonej uprzednio wraz z precikiem w suszarce w temperaturze pokojowej 105°C do stałej masy, odważyć na wadze analitycznej z dokładnością do ±0,001 g około 5 g badanego wyrobu. Parownicę umieścić na wrzącej łaźni wodnej i odparować rozpuszczalniki. Pozostałość suszyć w suszarce w temperaturze 105°C do stałej masy.

Zawartość substancji nielotnych (X_3) obliczyć w procentach wg wzoru

$$X_3 = \frac{m_7 - m_5}{m_6 - m_5} \cdot 100 \quad (3)$$

w którym:

m_7 — masa parownicy z precikiem i wyrobem po wysuszeniu, g,

m_5 — masa parownicy z precikiem po wysuszeniu, g,

m_6 — masa parownicy z precikiem i odważką wyrobu, g.

Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną co najmniej dwóch oznaczeń, różniących się między sobą nie więcej niż o 0,3%.

2.21. Oznaczanie temperatury kroplenia wykonać wg PN-56/C-04020. W przypadku wyrobu zawierającego dużą ilość pigmentów, należy zdekantować roztopione woski znad osadu lub w aparacie Soxhleta wyekstrahować benzyną woski i substancje woskowe, a następnie po wysuszeniu ich w suszarce do stałej masy wykonać oznaczenie wg PN-56/C-04020.

2.22. Oznaczanie odporności na działanie temperatury

2.22.1. Oznaczanie odporności na działanie temperatury podwyższonej. Próbkę wyrobu nie mniejszą niż 10 cm³ wlać do próbki, szczelnie zamknąć korkiem i umieścić w cieplarni (lub termostacie), nastawionej z dokładnością ±1°C na temperaturę określoną normą przedmiotową dla danego wyrobu. Badanie prowadzić 80 h; dopuszcza się 46-godzinne ogrzewanie wahadłowe (po 8 h dziennie). Po zakończeniu ogrzewania i ochłodzeniu do temperatury pokojowej, próbki nie powinny wykazywać zmian wyglądu i właściwości. Badanie wykonać na trzech próbkach. Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się.

2.22.2. Oznaczanie odporności na działanie temperatury obniżonej. Próbkę wyrobu, nie mniejszą niż 10 cm³, wlać do próbki, szczelnie zamknąć korkiem i umieścić w komorze chłodniczej, w temperaturze określonej

normą przedmiotową dla danego wyrobu. Po 24 h próbkę przenieść do pomieszczenia o temperaturze pokojowej na 24 h. Próbki nie powinny wykazywać zmian wyglądu ani własności. Za wynik przyjąć ocenę powtarzającą się z 3 kolejnych badań.

2.23. Oznaczanie właściwości czyszczących. Na powierzchnię odpowiedniego podłoża wzorcowego o wymiarach 20 × 20 cm nanieść badany wyrób zgodnie ze sposobem użycia. Po wyschnięciu i ewentualnym wypolerowaniu (jeżeli sposób użycia tego wymaga) podzielić płytkę na 2 części. Na jedną część płytki nanieść 0,6 g kompozycji brudzącej i rozprowadzić ją flanelą o wymiarach 2 × 2 cm, pozostawić na 24 h w temperaturze pokojowej, a następnie zmyć kompozycję brudzącą za pomocą badanego wyrobu. Właściwości czyszczące wyrobu oceniać przez porównanie wyglądu obu części płytki wg następujących kryteriów:

bardzo dobra — barwa powierzchni zmytej odpowiada powierzchni niezabrudzonej,

dobre — powierzchnia zmyta wykazuje minimalną zmianę barwy w stosunku do powierzchni niezabrudzonej,

dostatecznie — wyraźna różnica barwy obu powierzchni płytki.

Za wyniki należy przyjąć ocenę powtarzającą się z trzech kolejnych badań.

Skład i przygotowanie kompozycji brudzącej:

margaryna mleczna	— 35	cz.wag.
mąka pszenna wrocławska	— 20	cz.wag.
mleko w proszku-instant	— 17	cz.wag.
żółtko	— 20	cz.wag.
sadza	— 4	cz.wag.
czerwień żelazowa	— 4	cz.wag.

100

Wszystkie składniki należy mieszać w mikserze lub w moździerzu z 50 cm³ wody destylowanej. Przechowywać w temperaturze około 5°C w szczelnie zamkniętym słoiku. Nadaje się do zastosowania dopóki zachowuje pierwotną konsystencję, nie zapleśnieje i nie zmieni pierwotnego zapachu.

2.24. Oznaczania temperatury zapłonu. Badanie przeprowadzić w aparacie Martensa-Pensky'ego w tyglu zamkniętym wg PN-75/C-04009.

Za wynik przyjąć średnią arytmetyczną co najmniej 2 pomiarów nie różniących się między sobą więcej niż o 1°C.

2.25. Oznaczania zawartości wody. Badanie przeprowadzać wg PN-66/C-04523.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Krajowy Związek Spółdzielni Chemicznych CHEMIX w Krakowie, Jednostka Wiodąca w Produkcji Past do Obuwia, Podłóg i Mebli.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-71/6152-01, BN-71/6153-02, BN-72/6153-01. Niniejsza norma zawiera podstawowe metody badań jakości i wartości użytkowej środków do pielęgnacji powierzchni z drewna, skór i tworzyw sztucznych. Normy przedmiotowe dotyczące wymagań zostały opracowane dla poszczególnych grup wyrobów. W/w. normy przedmiotowe zawierały zarówno wymagania, jak i metody badań, co powodowało zbędne powtarzanie treści.

3. Normy związane

PN-78/B-12032 Płytki i kształtki podłogowe kamionkowe. Płytki i kształtki podłogowe ceramiczne kamionkowe

PN-78/B-89001 Materiały podłogowe z poli (chlorku winylu). Płytki sztywne

PN-75/C-04009 Przetwory naftowe. Pomiar temperatury zapłonu w tyglu zamkniętym metodą Martensa-Pensky'ego

PN-56/C-04020 Przetwory naftowe. Pomiar temperatury kroplenia metodą Ubbelohde'a

PN-66/C-04523 Oznaczanie zawartości wody metodą destylacyjną

PN-73/D-94002 Deszczułki posadzkowe lite

PN-74/P-22225 Skóry na wierzchy obuwia. Boksy

PN-73/P-22228 Skóry welurowe na wierzchy obuwia

PN-75/P-50401 Papier i karton kredowy

BN-74/6146-01.03 Pasta do zębów. Oznaczanie wytłaczalności z tuby

BN-71/7324-01 Kalka kreślarska

BN-74/7327-04 Bibuła do sączenia jakościowa

4. Autorzy projektu normy — mgr Jadwiga Gorgoń, mgr Anita Obryk.